

TALOUSARVIOALOITE 822/2001 vp

Määrärahan osoittaminen kalastusalan järjestöjen tukemiseen

Eduskunnalle

Vuoden 1994 alusta voimaan astuneen kalastuslain uudistuksen valmistelun yhteydessä suunniteltiin kalastusalan järjestöille osoitettavien määrärahojen sisällyttämistä aikaisempaa enemmän veroluontoisten kalastuksenhoitomaksujen kertymän mukaisiin varoihin. Lopullisessa muodossaan laki kuitenkin sisälsi uusia käyttötarkoituksia näille varoille. Kalastusalan järjestöjen osalta tilanne heikkeni, koska lakiuudistuksen valmistelun seurauksena poistettiin valtion vuoden 1994 talousarvioehdotuksesta talousarviossa vuodesta 1976 alkaen omalla momentillaan ollut kalastusalan järjestöjen tukemiseen tarkoitettu määräraha. Vuoden 1994 alusta kalastuksenhoitomaksu tosin nousi 80 markkaan, koska silloin yhdistettiin kalastuksenhoitomaksu ja läänikohtainen pilkintämaksu, minkä seurauksena maksujen kertymä kasvoi. Samalla kuitenkin myös jakajia tuli lisää, koska laki edellytti edelleen maksettavaksi kalavesien omistajille korvauksia pilkintämaksuista maksettujen korvausten tapaan. Suurimmat muutokset ovat kuitenkin koituneet siitä, että kalastuksenhoitomaksun maksavien määrä on vähentynyt vuosien kuluessa tämän maksukorotuksen radikaalisuuden (160 %) ja välittömään kalastustapahtumaan osallistumattomien (mm. verkonsoutaja) vapautuessa maksun suorittamisvelvollisuudesta. Kehitys on edelleen jatkunut siihen sinänsä tarkoituksenmukaiseen ratkaisuun, että nykyisin onkijat ja pilkkijat sekä alle 18-vuotiaat ja 65 vuotta täyttäneet kalastavat kansalaiset on vapautettu kalastuksenhoitomaksun suorittamisvelvollisuudesta.

1990-luvulla tehty kalastuslakiin sisältyvän veroluonteisen kalastuksenhoitomaksun muutokset eivät ole turvanneet menetettyä kalastusalan järjestöjen tukemiseen tarkoitettua määrärahaa. Sen puuttuessa ei myöskään ole onnistuttu ristiinriidattomasti toteuttamaan tarvittavia kalastusalan painopistealojen edellyttämiä muutoksia valtionavustusten suuntaamisessa ja ohjailussa. Tältä osin erityisesti vapaa-ajankalastuksen kehittämiseen ja edistämiseen tähtäävässä toiminnassa muutoksia on odotettu ja kuluvan vuoden määrärahaajaossa jo hiukan nähtykin.

Viime vuosina on osoitettu noin parin miljoonan suomalaisen harrastavan kalastusta. Harrastajamäärät ovat pysytelleet muutaman vuosikymmenen ajan samoissa lukemissa, vaikka kaupungistuminen ja harrastuslajien kirjon kasvu ovat muuttaneet kansalaisten harrastusympäristöjä ja -tapoja todella rajusti. Kalastuksen piirissä ovat vakakalastustavat kasvattaneet suosiotaan. Tätä kehitystä on tukenut myös kalastuslain uudistuneet yleiskalastusoikeutta laajentaneet pykälät kuten onkimisen ja pilkkimisen jokamiehenoikeus ja läänikohtainen viehekalastusjärjestelmä. Näin laajan vesistöpinta-alan Suomessa kalastuksen harrastajien määrä on pitänyt pintansa muuttuneissakin olosuhteissa. Muutos näkyy kuitenkin vesillä siinä, että yhä harvemmat ovat monipuolisia kautta vuoden eri kalastusmenetelmin kalastavia kansalaisia, vaikka vesistöjemme tarjoamat vapaa-ajankalastusedellytykset kestäisivät nykyistä enemmän monipuolisia kalastusharrastajia. Luonnonvarainen kalastomme an-

taa tälle kehitystyölle hyvän perustan, jota tarkoin harkituilla hoitotoimilla voidaan vielä parantaa.

Vapaa-ajankalastuksen järjestökenttä, joka paraikaa on muokkautumassa yhden keskusjärjestön alaiseksi laajaksi seuraverkostoksi, haluaa kasvattaa ja kouluttaa nykyiset harrastajat ylläpitämään monipuolista kalastustoimintaa ja hankkia tämän meille luonnostaan sopivan harrastusmuodon piiriin uusia harrastajia niin nuorista kuin vanhemmistakin ikäpolvista. Tämä työ edellyttää myös yhteiskunnan tukea seuratasolle

saakka muiden ulkoilu- ja liikuntamuotojen lailla. Maa- ja metsätalousministeriön hyväksymässä vapaa-ajankalatalouden ohjelmassa esitetään tämänkaltaisen määrärahan talousarvioon ottamista.

Edellä olevan perusteella ehdotamme kunnioittaen,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2002 talousarvioon momentille 30.41.51 lisäyksenä 1 500 000 euroa kalastusalan järjestöjen toiminnan tukemiseen.

Helsingissä 18 päivänä syyskuuta 2001

Markku Markkula /kok
Juhani Sjöblom /kok
Matti Saarinen /sd
Tanja Karpela /kesk

Hanna Markkula-Kivisilta /kok
Risto Kuisma /rem
Tarja Kautto /sd
Raija Vahasalo /kok